

Pakisztáni napló

A Richter-skála szerinti 7,6-es erős-
ségű földrengés romokba döntötte
Pakisztán kasmíri térségét. A hír-
adások negyvenezer halotról, több
tízezer sebesültről számoltak be,
egyik napról a másikra milliók váltak
földönfutóvá.

2005. október 15-e hajnalán a Ma-
gyar Máltai Szeretetszolgálatól és a
Főnix Mentőcsoporttól orvosok és
ápolók, kilencen keltünk útra, hogy a
bajbajutottakat ellássuk.

Londonon át Iszlamabadba érve
azonnal a szomszédos katonai reptér-
re szállítottuk orvosi műszereinket,
gyógyszereinket és kötszereinket, hogy
az onnan mintegy 200 km-re fekvő
Batal városába indulhassunk. Csomag-
jainkat azonosítva hideg zuhanyként ért
bennünket az a hír, hogy a British Air-
ways budapesti irodájának munkatársai
sátrainkat önkényesen egy három nap-
pal későbbi repülőgéppel szállítottatta. Az
Iszlamabadi Magyar Nagykövetség
közbenjárásával még aznap este a MOL
pakisztáni képvisellete két sátrat bocsa-
tott rendelkezésünkre.

A tábor szélén húzódó úton nap mint nap kígyózott a sor élelemért, takaróért és orvosi ellátásért

A nemzetközi segély- és gyógyszer szállítmányok jó részét helikopterekből dobálták ki. A táborban töltött első hajnalon kiválogattunk egy sátrnyi gyógyszert és kötszert, amely nélkül aligha láttunk volna el 1400 beteget

A katonai reptéren, fél napi várakozás
után, tudtukra adták, hogy aznap este
helikopterrel sem mehetünk tovább.
Másnap a pakisztáni hadsereg biztosítá-
sával, nyolcórányi zötykölődést köve-
tően, az éj leple alatt értük el a földren-
gés epicentrumát: orrunkat édeskés hul-
laszag töltötte be, a holdfényben össze-
dőlt házak körvonalazódtak.

Batalban, az ottani katonai tábor pa-
rancsnokától tájékoztunk a térséget

ért veszteségekről: a kisváros lakóinak
fele (majdnem négyezren) a földrengés
következtében szörnyethalt, a környe-
ző települések lakatlanná váltak, és nap-
ról napra ezrek jöttek le a hegyekből,
hogy menedékre és élelemre találjanak.
Hatvanórás kimerítő utazás-várakozás
után álomra hajthattuk fejünket... Haj-
nalban háromszor rengett a föld.

Az első nap reggelén szembesültünk a
Himalája lábánál fekvő kisváros meg-
semmisülésével. A völgy
egy szegletében a nemzet-
közi segélyszállítmányok
esőáztatta kartonhegyei
magasodtak. Az ország-
úton, Kasmíron át egyedüli
útként, amely Kínába vezet,
katonai teherautók és me-
nekültkaravánok tola-
kodtak. Két sátrat alakítottunk
ki rendelőnek. A saját és
nemzetközi gyógyszerzá-
llítmányok rendszerezése
után a harmincfokos hőség-
ben hozzáláttunk a sérül-
tek, betegek ellátásához.

Az ellátásra szorultakat
három ellenőrző ponton
engedték át hozzánk, gép-
fegyveresek gyűrűjében
hozzáláttunk a gyógyítás-
hoz. Napnyugtáig 250 be-
teg fordult meg a sátorban:
többségük súlyos légúti fer-

tőzésben, pneumoniában szenvedett; mindez a fagyos éjszakák hozadéka volt.

A csapat két traumatológusának bőven akadt munkája: végtagi törésekkel, ficamokkal, zúzódásokkal aznap közel hatvanan jelentkeztek. A betegek urdul előadott panaszait katonák tolmácsolták.

A nők vizsgálata nehézkes volt: ha a csadort valahogy le is könyöröghettük róluk, fonendoszkóppal csak ruháikon át hallgathattuk szív- és légzési hangjaikat.

A gyógyszeres kezelés sem volt egyszerű, hiszen ottlétünk épp a ramadannal esett egy időbe. A tablettákat csak napnyugta után voltak hajlandók lenyelni.

Napközben képet kaptunk a városban kialakult egészségügyi viszonyokról: egy romba dőlt kórház tövében talákoztunk a város egyetlen orvosával, aki segítségünket örömmel fogadta. Elmondása szerint a sérültek többsége nem jutott orvosi ellátáshoz, szállítóeszköz és orvos híján, így a halottak száma napról napra nőtt.

Érkezésünknek hamar híre ment, ezrek sereglettek a völgybe, a mozgásképtelen sérülteket ágyastul cipelték le – ezeknek a kimerült, meggyötört arcú embereknek most mi adhattunk reménysugarat a túléléshez. A politrau-

A tizenéves kislány fejére szakadt házuk mennyezete, sérülését napokkal később egy katonai kórházban látták el

Hasi fájdalmai miatt vizsgáltuk meg ezt az árván maradt kislányt, akinek szüleit házuk falai maguk alá temették

matizáltak ellátásával kezdtük az ellátást. Az egyik legmegrázóbb eset egy négyéves kislányé volt, aki tizedik napja szenvedett három, diszlokálódott combtörésével, őt sikerült a negyven kilométerre fekvő katonai kórházba vitetnünk.

Szemorvosként az első két nap alatt több mint negyven conjunctivitises esetet, öt herpes zostert és szemhéjsérülést láttam el.

A híradásokkal ellentétben nem ütötte fel fejét járvány a térségben, egy-egy maláriagyánús és hastífuszos beteggel talákoztunk.

Késő délután egy mozgásképtelen sérülthöz vonultunk ki a hegyekbe, négy fegyveres kíséretében. Sofőrünkre hagyott dzsipünket a helyiek percek alatt kifosztották. Ettől a pillanattól fogva tudatosult bennünk, hogy a katonai tábor nélkül elvesztünk volna.

Harmadnap reggelén egy 6,3-es utóregés történt, bögréinkből a tea kiborult, a sherpák arcáról lefagyott a

A négyéves kislányra három nappal a földrengés után találtak rá. Öt napon át szállították a Himalája útvesztőiben. Nem volt olyan végtagja, mely ne lett volna törött, miközben kiásta-kaparta magát házuk romjai alól, hüvelyk- és mutatóujjai is eltörték.

mosoly, rettenetes robaj hallatszott a föld mélyéből. Munkához láttunk. A táborban folyó tevékenységet a WHO képviselője folyamatosan nyomon követte.

Tiszteletét tette sátrainkban Nagy-Britannia iszlám vallási közösségének

Szállító- és mentőeszközök híján a mozgásképtelen betegeket sok esetben hozzátartozók hátukon hozták le a hegyekből

*A magyar egészségügyi csapat:
Álló sor balról:
Ali Shan, a pakisztáni hadsereg
alparancsnoka;
dr. Késmárki András, az orvoscsoport
vezetője;
Bana János logisztikus, műtősegéd és ápoló;
dr. Szalai László, szemész;
Sztolyka Gergely, mentőápoló;
Muhammad Khalid, táborparancsnok;
dr. Zakupszky Zoltán, traumatológus;
Borbély Sándor, mentőápoló.
Ülő sor balról:
Haan, urd-angol tolmács;
dr. Horváth Zsolt, traumatológus;
dr. Hőnyi Péter, oxiológus*

*Fotó: Bessenyei Péter, a Főnix-csoport
vezetője*

vezetője. Este a tisztikar tábori vacsorán fogadott bennünket, hogy hálájukat és elismerésüket fejezhessék ki munkánkért.

A negyedik nap kora délutánig megállás nélkül dolgoztunk. Az iszlamabadi képviselőtájékoztatása szerint ekkor már elindult értünk egy mikrobusz... Egy tengelytörés, valamint egy szlovákiai csapat tájékoztatatlansága miatt tizenhét órai fagyoskodás és egy helyben ülés után Iszlamabad felé vettük utunkat. Az-

nap este a magyar nagykövetség tartott fogadást tiszteletünkre. Másnap hajnalban szálltunk repülőre, harminc óra múlva Budapesten landoltunk.

Az élet: élet, a halál: halál – a világ dolgai végtelenül leegyszerűsödve, lecsupaszítva, kontrasztos formákat öltve állnak előttem Pakisztán után.

Négy nap alatt 1400 beteget láttunk el. Azt, hogy hány beteg maradt ellátatlanul, megbecsülni sem voltunk képesek.

A legfrissebb híradások szerint mára nyolcvanezren haltak meg Kasmírban, hárommillióan lettek földönfutók. A nemzetközi segítség késik, Pakisztánt a világ magára hagyta.

2005. november 19-én a Magyar Máltai Szeretetszolgálat képviselőiben Győri-Dani Lajos és Vecsei Miklós Pakisztánba repült, hogy egy 400 főt befogadó sátor tábor építsenek fel.

dr. Szalai László

